

بررسی رابطه بین هوش سازمانی و چابکی سازمانی (مورد مطالعاتی: شرکت آب و فاضلاب شهری استان آذربایجان شرقی)

رضا کارزار جدی وند

شرکت آب و فاضلاب شهری استان آذربایجان شرقی

چکیده

هوش و چابکی سازمانی دو متغیر مهم در مدیریت سازمان هستند که در دهه‌های اخیر توجه اندیشمندان حوزه‌ی آموزش عالی به آنها معطوف شده است. بسیاری از دانشمندان برای سازمانها نوعی قابلیت و توانایی به نام هوش سازمانی قائلند که ترکیبی از هوش انسانی و هوش ماشینی است. بدیهی است همچنان که در دنیای پرتلاطم بشری انسانهایی کارا خواهند بود که از درجه هوشی بالایی برخوردار باشند، قطعاً در دنیای سازمانی نیز وضع به گونه‌ای است که مدیران سازمانها برای پویایی و افزایش کارایی سازمان خود راهی جز بهره‌گیری از این جریان هوشمند ندارند. از طرف دیگر، سازمانهایی که در محیط فعال و پویا در حال انجام فعالیت هستند، همواره با تهدیدهایی روبه‌رو می‌شوند که در صورت عدم پاسخگویی به آنها بدون شک از فعالیت و بقا باز خواهند ماند. در این راستا، بدون شک می‌توان گفت سازمانهایی می‌توانند به موفقیت دست یابند که از رویکرد و راهبردهای جدیدی همچون مفهوم چابکی استفاده می‌کنند. در این راستا با توجه به نتایج این پژوهش در بین مدیران و کارشناسان شرکت آب و فاضلاب شهری استان آذربایجان شرقی، میزان رابطه همبستگی بین هوش سازمانی و چابکی سازمانی برابر با ۰/۶۶۹ بدست آمد و از آنجا که مقدار ضریب پیرسون (p) محاسبه شده، از سطح $\alpha = 0/01$ کوچکتر است، فرضیه پژوهشی تأیید شد؛ این بدان معنی است که بین چابکی سازمانی و هوش سازمانی در نمونه آماری حاضر، با ۹۹ درصد اطمینان رابطه معنادار وجود دارد.

کلمات کلیدی: هوش سازمانی، سازمان چابک

۱- مقدمه

برخی از مدیران هوش را به عنوان یک جلوه با کیفیت و شخصیتی که به آنها داده می‌شود و همچنین به تصور اینکه مدیران دیگر از آن بی بهره هستند، قلمداد می‌کنند؛ همان‌گونه که در دنیای انسانی و در حیات پرتلاطم بشری انسان‌هایی موفق و کارا خواهند بود که دارای هوشی سرشار و بهره‌مند از درجه هوشی بالا باشند، به طور قطع در دنیای سازمانی نیز وضع به همین‌گونه خواهد بود. به خصوص اینکه در عصر حاضر هرچه زمان به جلوتر می‌رود با توجه به پیشرفت علوم و فنون و پیدایش نیازها و چالش‌های جدید، سازمان‌ها نیز پیچیده‌تر و اداره آنها نیز مشکل‌تر می‌شود. این معنا زمانی پراهمیت خواهد شد که بپذیریم، در سازمان امروزی، علاوه بر منبع عظیم و خلاق انسانی هوشمند، ماشین‌آلات هوشمندی نیز در فرآیندهای سازمان نقش موثری ایفا می‌کنند. بنابراین هوش سازمانی در سازمان‌های پیچیده امروزی برآیند و ترکیبی از دو هوش فعال انسانی و هوش مصنوعی ماشینی خواهد بود که بی‌تردید مدیران برای پویایی و افزایش کارایی سازمان خود راهی جز بهره‌گیری از این دو جریان هوشمند نخواهند